

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/nagrody-i-odznaczenia-ipn/nagroda-kustosz-pamieci-narodo/nagroda-kustosz-pamieci-narodo-20/164689,Ks-Adolf-Chojnacki-19322001.html>
02.03.2026, 23:47

Ks. Adolf Chojnacki (1932–2001)

19.05.2022

Ks. Adolf Chojnacki (1932–2001). Fot. Zbigniew Galicki

Dla pokolenia urodzonego w Polsce już wyzwolonej spod komunizmu był duszpasterzem mało rozpoznawalnym, ale dla środowisk opozycyjnych lat 80. XX wieku jest symbolem odwagi, prawdy, wolności, solidarności, a przede wszystkim opiekunem.

Urodził się w 1932 roku w Cichawie (gmina Gdów w powiecie wielickim). Świecenia kapłańskie przyjął w 1956 roku. Do objęcia w 1981 roku probostwa pracował w wielu parafiach, m.in. w Rabce, Poroninie, Bielsku-Białej, Chrzanowie, Skawinie, Nowym Targu. W latach 1981–1986 był proboszczem parafii na krakowskim Starym Bieżanowie. Został wówczas jednym z kapelanów „Solidarności”, brał udział w przygotowywaniu wydawnictw podziemnych.

Był „buntownikiem”. Publicznie krytykował działania władz i nie stosował się do rozporządzeń ograniczających pracę duszpasterską z młodzieżą czy rozwój budownictwa sakralnego. Terenowa administracja państwowa żądała m.in. odebrania mu prawa nauczania religii, naciskała na usunięcie z Nowego Targu, z Krakowa i długo nie wyrażała zgody na objęcie probostwa. Z uwagi na postawę i działalność był szykanowany i represjonowany przez Służbę Bezpieczeństwa. Jego życie było realnie zagrożone.

Po tym, jak w 1985 r. w swojej parafii zorganizował protest głodowy w akcie sprzeciwu wobec represjonowania działaczy „Solidarności” i szkalowania księży, ks. Chojnacki został przeniesiony do Juszczyzna niedaleko Makowa Podhalańskiego. Usunięcie kapłana z Krakowa dało skutek odwrotny do oczekiwanego przez władze, które naciskały na kurie w tej sprawie. W peryferyjnej parafii ks. Chojnacki kontynuował działalność religijno-patriotyczną, co więcej, ściągały tam środowiska niepodległościowe. W wiejskiej parafii pojawili się m.in. Anna Walentynowicz, Leszek Moczulski, a nawet delegacja związków zawodowych z Francji. Pod wpływem ks. Chojnackiego zmieniała się świadomość i postawa mieszkańców wioski i okolic.

Czuł się – jak sam mówił – „zobowiązany do walki o polskość”. Ochraniał pamięć i tożsamość narodową, przywracał szacunek dla przeszłości i dla obrońców ojczyzny. „Pro fide, patria et lege” (za wiarę, ojczyznę i prawo) walczył słowem i czynem. Publicznie mówił o fałszowanych przez komunistów wydarzeniach z historii Polski. Przekazywał prawdę m.in. o wojnie polsko-bolszewickiej, agresji sowieckiej na Polskę, wywózkach na Syberię, zbrodni katyńskiej, żołnierzach powojennego podziemia niepodległościowego, Czerwcu '56, Marcu '68, Grudniu '70, zabójstwie ks. Jerzego Popiełuszki, niewyjaśnionych zgonach kapłanów związanych ze środowiskami opozycyjno-niepodległościowymi.

W 2007 roku prezydent Lech Kaczyński nadał mu pośmiertnie Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski.

Na podstawie artykułu dr hab. Łucji Marek (IPN Kraków)

Na zdj. Ks. Adolf Chojnacki (1932–2001). Fot. Zbigniew Galicki

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)